

20. Millî Eğitim Şurası'nda Alınan Kararların Eğitimin Niteliği ve Geleceği Açısından İncelenmesi

Büşra Yiğit^{1,a*}, Hanifi Parlar^{1,b}

¹ Faculty Of Humanities And Social Science, Istanbul Ticaret University, Istanbul, Türkiye
*Sorumlu yazar

Research Article

Acknowledgment

#This study was presented as a paper at a congress.

History

Received: 04/06/2024

Accepted: 23/12/2024

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ÖZ

Eğitim, bireyin zihinsel, fiziksel, duygusal, sosyal yeteneklerinin ve tutumlarının belirli bir düzeyde uyum koşulları veya istenen yön değişiklikleri için sunulan bilgilerin bütünüdür. Hayat boyu devam eden bir süreç olan eğitim, planlı, programlı ve kapsamlı yaklaşımlarla verildiğinde anlam kazanır. Eğitimin sürekliliği kadar, yapısal ve potansiyel etkisi de önemlidir. Bu çalışmanın amacı, 2021 yılında düzenlenen 20. Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararları eğitimin odaklı ve geleceğe yönelik olarak incelemektir. Doküman inceleme yöntemi ile toplanan veriler, içerik analizine dayalı olarak bir tarama modeliyle analiz edilmiştir. MAXQDA 2020 nitel veri analiz programı kullanılarak kodlar ve alt kodlar elde edilmiştir. Elde edilen örnekler, açıklamalar aracılığıyla sunulmuştur. Alınan kararlar, eğitimde rol alan tüm aktörler (öğrenci, öğretmen, veli, müfettiş, müdür) ve eğitimine katılanlar (erken çocukluk eğitimi, ilkokul, lise, lise mezuniyeti sonrasında) kapsamındadır. Ayrıca, özel eğitime ihtiyaç duyan ve dezavantajlı gruplar için alınan kararların eğitim sistemi içinde etkin bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Öğretim programlarının esnek ve güncel olması, hızla devam eden dünya şartlarına uyum sağlama açısından önemlidir. Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlarla, öğretim programlarının sürekli olarak güncellenmesi ve dönüştürülmesi için takip edilmesi ve araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, milli eğitim şurası, eğitimin niteliği, eğitimin geleceği

Examination of the 20th National Education Council Decisions in terms of the Quality and Future of Education

Bilgi

#Bu çalışma bir kongrede bildiri olarak sunulmuştur.

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 04/06/2024

Kabul: 23/12/2024

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

ABSTRACT

Education is the whole of the information provided for the individual's mental, physical, emotional, social abilities and attitudes at a certain level of adaptation conditions or desired directional changes. Education, which is a lifelong process, gains meaning when it is provided with planned, programmed, and comprehensive approaches. The structural and potential impact of education is as important as its continuity. The purpose of this study is to examine the decisions taken at the 20th National Education Council held in 2021 with a focus on education and the future. The data collected through the document review method were analyzed with a survey model based on content analysis. Codes and sub-codes were obtained using MAXQDA 2020 qualitative data analysis program. The examples obtained are presented through explanations. The decisions taken are inclusive of all actors involved in education (students, teachers, parents, supervisors, principals) and participants in education (early childhood education, primary school, high school, after high school graduation). In addition, it is thought that the decisions taken for special needs and disadvantaged groups will play an effective role in the education system. It is important that curricula are flexible and up-to-date in order to adapt to the rapidly changing world conditions. With the decisions taken at the National Education Council, it is recommended that curricula should be monitored and researched in order to continuously update and transform them.

Keywords: Education, national education council, quality of education, future of education

Giriş

Eğitim sistemleri, insan kişiliğini geliştirmede ve ona anlam kazandırmada en önemli etkenlerden biridir. Toplumlar için eğitimde güncel gelişmeleri yakalamak ve niteliği artırmak, kalkınmanın en önemli anahtarları arasında yer almaktadır. Ülkemizde de yeni kuşakların donanımlı hale getirilmesi ve eğitim sistemlerinin gereksinimlerinin karşılanması amacıyla Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren düzenlenen Milli Eğitim Şûraları önemli bir rol oynamaktadır. Bu şûralarda, öncelikli olarak insana yatırım yapılmaktadır. Farklı alanlardan, çeşitli perspektiflere sahip uzmanlar, eğitimin geleceğine daha sağlam temeller atmak amacıyla bir araya gelmektedir. Eğitim sistemlerinin başarısı, en temelde, niteliğe ve bugün uygulanan politikaların geleceğe yansımalarına bağlıdır. Şûralar, geleceğe yönelik farkındalık oluşturarak eğitimin "nitelik" boyutunu ön plana çıkarmaktadır. Ayrıca, Millî Eğitim Şûraları sonucunda alınan kararlar, geleceğin toplumunu şekillendiren temel unsurlar haline gelmektedir. Eğitim, öğrenmeyi kolaylaştıran şartların seçimidir ve bu seçimler, toplumun ilerlemesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Eğitim, kişinin kendine üst düzeyde bir seviye elde etmesi için gerçekleştirmekle yükümlü bulunduğu zorunlulukların bir müfredat altında bir araya getirilmesi ve bu doğrultuda kişiye bir rol tayin edilmesidir (Illich, 2013). Belirlenen müfredatın uygun, gerçekçi ve daima ilerlemeye yönelik temellere sahip olması bugünün öğrenimini, geleceğin sağlıklı toplumlarını belirleyici özelliktedir. Bu manada eğitim temelde gelecek ve nitelik olmak üzere iki değerli bileşenden oluşmaktadır.

Millî Eğitim Şûralarının meşru dayanağını 1933 yılında yürürlüğe giren 2287 sayılı Maarif Teşkilatı Kanun'u oluşturmaktadır. Bu yasa doğrultusunda, toplumun eğitimi geliştirmek için yol çizmek, eğitim programlarına ve öğrenime dair problemleri bulmak, incelemeler gerçekleştirmek, çözüm alternatifleri belirlemek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı en yüksek danışma mekanizması kurulmuştur (MEB, 1996).

İlk şûra 1939 yılında gerçekleşmiş; sonuncusu olan 20. Millî Eğitim Şûrası "Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği" başlığıyla 2021 yılının son günlerinde (1-3 Aralık) düzenlenmiştir. Fırsat eşitliği konusuna detaylıca bakıldığında sosyal, ekonomik ve siyasi kapsamlarıyla uygulamada değerli bir yeri bulunan makro bir çalışma sahasıdır (Koru vd., 2021). Öyle ki ekonomik durumları, yaşadıkları bölge, sosyokültürel seviye ve kişilik yapıları farklı olsa da toplumun tüm kesimleri, sunulan eğitim hizmeti ve imkanlarından adaletli bir biçimde yararlanabilme imkanına sahip olmalıdır. Başlangıçta eğitime erişim olmak üzere, okul türleri ve buldukları bölgeler arasındaki akademik başarı farklılıklarının azaltılması, eğitim kalitesinin izlenmesi ve yükseltilmesi, ana ihtiyaç etmenlerini oluşturmaktadır (Hansen, Chalk ve Ladd, 1999; Hutmacher, Cochrane ve Bottani, 2001; Wiseman, 2010). Eşitlik için yeni kaynaklar yaratmak kadar mevcut eşitsizliklerin ortadan kaldırılması devlet eliyle toplumu oluşturan tüm kesimlere eşit

şartlardan ziyade, eşit başarı olanağı sunulması önem arz etmektedir (Lynch ve Baker, 2005).

Eğitim politikalarında alınan kararlar, öğrenmeyi kolaylaştırıcı koşulların seçilerek bir araya getirilmesidir. Nitelikli bir eğitim sistemi kendi içerisinde üç amacı yerine getirmeyi amaçlanmaktadır. İlk olarak, hayatının bir döneminde mevcut kaynaklara ulaşarak eğitim almak isteyen herkese gerekli koşullar sağlanarak, imkân verilmelidir. İkinci olarak, öğrenim vermek isteyen yetkin kişilerin bu bilgileri diğerleriyle paylaşmaları hususunda, öğrenmeye istekli kişileri bulmaları için yetki verilmelidir. Üçüncü ve son amaç olarak ise eğitim, topluma yeteneklerini keşfetmelerine sağlamalı ve bu yeteneği kullanarak kazanç sağlamayı düşünen kişiler için gereken tüm imkanlar seferber edilmelidir (Illich, 2013).

20. Millî Eğitim Şûrası'nda alınan kararları ile devlet eğitim hizmetleri ile olanakları her kesime adaletli şekilde sunarak, özellikle sosyoekonomik durumu düşük kesimler ve engele sahip bireyler için öğrenime ulaşmalarını kolaylaştıracak seçenekler sunmakta, projeler geliştirmektedir (Çukurova, Çakmaklı, Parin ve Aydın, 2023). İnsanoğlunun kendine yaraşan bir hayat kalitesine erişebilmesinde bir engele sahip olan ya da olmayan bütün kişilerin asgari düzeyde bir eğitim sürecinden geçmesi ve elde ettiği bilgi birikimini hayatında yarar sağlayıcı biçimde kullanması gerekir. Bu sebeple eğitime erişim temelde bir insan hakkı olarak kabul görmekte ve hakka erişimin gerçekleşmesi bağlamında "sosyal devlet" kavramına vurgu yapılmaktadır (Şişman, 2014). Sosyal devlet kavramına bakıldığında herkes tarafından kabul edilmiş ve üzerinde fikir birliğine varılmış genel geçer bir tanıma sahip değildir (Huber ve Ansay, 1970; Orosz, 2017). Fakat tanımlamaların birçoğunda ortak amaç olarak, toplum içerisinde birbirinden farklı refah düzeyine sahip olan kesimlerin arasındaki farklılıkları ortadan kaldırmak ve sosyal devlet politikaları doğrultusunda alınan kararlar ile ekonomik durumu kötü olan ve sosyal koşulları yetersiz kişileri koruyarak onlar için yaşanabilir bir dünya sunmaktır (Özdemir, 2007). Bu bağlamda varlığını sürdüren sosyal devlet; sağlık, eğitim ve sosyal hizmetler, sosyal güvenlik ihtiyaçlarının karşılanması, kalkınmanın sağlanması ve kişilerin haklarının korunması gibi sosyal yarar getiren hizmetler sunar (Göze, 2000; Öztürk ve Gül, 2012).

Fırsat eşitliği kavramına bakıldığında, "başlangıçta eşitliği" savunduğunu görmemiz mümkündür. Başka bir deyişle, herkesle beraber eşit imkana sahip olmak değerlidir bunun yanında "oyunun kaidelerinin" adil olması kişiler için yeterli olacaktır, bu imkânın kullanılması neticesinde karşılaşılabilecek sonuç ise herkes için eşit olmayabilir (Çağlar, 2009). Özetle bu anlayış doğrultusunda eğitim kurumları gibi insan hayatında dönüm noktalarını sağlayan eğitim kurumlarına girişte herkese eşit haklar tanınmalı, çıktılar yetenek ve başarı başta olmak üzere evrensel temellere bağlı tutulmalıdır. Fakat özellikle eğitim gibi başarı odaklı bir konuda böyle bir anlayışın benimsenmesi dezavantajlı gruplar için çeşitli

sorunlar yaratabilmektedir. İşte bu yüzden son şurada böyle bir konu üzerine odaklanılması eğitim politikalarının oluşum sürecinde gösterilen hassasiyetin bir çıktısıdır.

Eğitim alanında fırsat eşitliği hedefinin gerçekleştirilebilmesi sonuçları itibarıyla, istihdam, iş imkânı ve gelir gibi birden fazla alanda kişinin durumunda farklılıklara sebep olabileceğinden daha fazla önem taşımaktadır. Eğitimde fırsat eşitliği hedefini gerçekleştirmeye dair ülkemizde başta kamu politikalarında (Kalkınma Planları, Şuralar, yasalar, kararname, hükümet programları) mühim bakış açıları oluşmuş, bilhassa son dönemlerde önemli adımlar atılmıştır (İnan ve Demir, 2018).

Eğitimin ilk muhatapları olan öğretmen ve öğrencilerin yanı sıra veliler, eğitim yöneticileri, eğitim alanında çalışan uzmanlar ile araştırmacılar, sivil toplum kuruluşları ve gazeteciler gibi farklı paydaşları bir araya getiren şura öncesinde 32 bin 643 görüşe ulaşılmış, alınan 128 karar ise büyük oy birlikleri ile kararlaştırılmış tavsiye niteliğini taşımaktadır.

Şuraların belirli zaman aralıklarında eğitime yeni bir soluk getirmeleri ve öğrenimi daha ileriye taşıma amaçları şüphesiz ki günümüzde teknoloji ve bilim alanında meydana gelen hızlı değişimlere ayak uydurmanın en nitelikli halidir. Eğitimin temel amaçlarından biri kişilere, içinde yaşadıkları topluma sağlıklı uyum sağlamalarını sağlamaktır. 2021'de gerçekleştirilen Şura eğitimde fırsat eşitliğine yönelik alınan kararlarla önemli bir dönüm noktası olmuştur. Şura, anaokulu, ilkököl ve ortaokul eğitiminde eşit fırsatlar sağlanması, mesleki eğitimin iyileştirilmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişiminin artırılması gibi konulara vurgu yapmıştır. Bu kararlar, özellikle Suriye iç savaşı nedeniyle Türkiye'ye gelen büyük mülteci akını ve göçmen ve dezavantajlı çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için uyarlanabilir eğitim çerçevelerine duyulan ihtiyacın artması gibi zorluklardan etkilenmiştir (Kayahan Yüksek ve Polat, 2022). Sürekli olarak gelişime açık ve dönüşen toplumlarda bu adaptasyonun sağlanabilmesi için eğitim kişilere bu uyumu gerçekleştirmeye olanak sağlayacak şekilde düşünce, davranış ve tutum kazandırır (Gültekin, 1990). Bu özelliklerin kişiye doğru biçimde aktarılmasında eğitimin niteliği anlamlı bir boyut kazanır. Eğitimin niteliği boyutunda ise geleceğe yön veren öğretmenlerin ve öğretmen eğitiminin niteliği anlamlıdır. Öyle ki öğreticinin niteliği eğitim sisteminin çıktılarını doğrudan etkilemektedir. Bu yönden bakıldığında eğitim sisteminin niteliği ile eğitici niteliğinin özdeş olduğunu söylemek mümkündür dolayısıyla öğretim sistemleri ancak öğreticinin niteliği kadar hizmet üretebilir (Gültekin, 2020). Bu doğrultuda bu çalışmanın amacını 20. Milli Eğitim Şurasında alınan kararların eğitimin niteliği ve geleceği bakımından incelenmesi oluşturmaktadır.

Millî Eğitim Şurası, eğitim politikalarının belirlendiği ve şekillendirildiği bir platformdur. Alınan kararların eğitimin sonuçları üzerinde önemli etkileri olmaktadır. Bu çalışmanın amacını oluşturan Şura kararlarını incelemek, politikaların etkinliğini, tutarlılığını ve uygunluğunu değerlendirmek açısından önemlidir. Araştırma,

politikaların eğitim sisteminin sonuçlarına nasıl yansıdığını ortaya koyarak politika yapımcılar için yol gösterici olabilir. Alınan kararların sonuçları ve geleceği arasındaki ilişkiyi anlamak, eğitim sistemini geleceğe yönelik olarak planlamasında önemli olduğu düşünülmektedir. Milli Eğitim Şurası'nda alınan kararların eğitimin geleceğine nasıl katkıda bulunabileceğini ve gelişmeleri nasıl etkileyebileceğini belirlemek, eğitim politikalarının uzun vadeli etkilerini değerlendirmek için önem arz etmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, tarama modelinde içerik analizine dayanan nitel desende tasarlanan bir çalışma olup, doküman inceleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kullanılan yöntem bakıldığında, araştırılacak konu üzerine detaylı bilgi birikimi kapsayan sözlü ve yazılı materyallerin detaylı incelenmesini kapsayıcı niteliktedir. Doküman analizi, dikkatli biçimde ve sistemli olarak yazılı belgelerin içeriğini analiz etmek amacıyla kullanılan nitel araştırma yöntemidir (Wach, Ward ve Jacimovic, 2013). Nitel araştırmada kullanılan tüm yöntemlere benzer şekilde, doküman analizi de içeriğin özünü anlamak, üzerinde durulan konuya ilişkin fikir sahibi olmak, deneysel bilgi gelişimini sağlamak amacıyla veri setini özenle incelemeyi ve nesnel biçimde yorumlamayı gerektirir (Corbin ve Strauss, 2008). Literatüre bakıldığında doküman analizi yöntemini kullanmak, verilerin kolay ulaşılabilir olması, zamanı etkin kullanma bakımından verimli bir yol olması, tekrar kullanılabilirlik, biriciklik ve özgün çalışma avantajı, kesin bilgilere erişim, tepkisellik ile karşılaşmama ve verinin dikkate değer niteliği, olmak üzere avantajlara sahiptir (Bailey, 1982; Bowen, 2009; Corbetta, 2003; Merriam, 1988; Yin, 1994). Bu çalışmada doküman analizinin kullanılmasının ana sebebi; bu analiz yönteminin, incelenmesi amaçlanan eğitimin geleceği ve eğitimin niteliği olguları hakkında veri toplanabilecek ana yazılı kaynağın analizini kapsamasıdır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, yedi yıl aranın sonrasında 1-3 Aralık 2021 tarihleri arasında "Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği", "Mesleki Eğitimin İyileştirilmesi" ve "Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi" başlıklarıyla bir arayan gelen 20. Milli Eğitim Şurası'nda oy çoğunluğuyla kabul edilen 128 referans karar eğitimin niteliği ve geleceği bakımından incelenmiştir. Araştırma doküman incelemesi türünde olduğu için etik kurul iznine ihtiyaç duyulmamıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmanın veri değerlendirmesi aşamasında içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır, 20. Milli Eğitim Şurası'nda alınan kararlar tasnif edilerek iki temel kategori altında analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizinde yapılan temel işlem, birbiri ile benzer verileri öncesinde belirlenmiş kavramsal çerçeveye uygun olarak temalar ve alt kodlar altında toplamak ve bunları kişilerin anlayabileceği şekilde sunarak yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu

araştırmada içerik analizinin kullanılmasının sebebi şurada yer alan maddelerden ilgili sözcük ve terimlerin varlığını belirleyerek inceleme yapma fırsatı sunmasıdır. Öyle ki içerik analizi kavram ve kelimelerin varlığını tespit ederek gerçekleştirilir (Büyüköztürk vd., 2018).

Doküman analizinin ilk aşamasında araştırmacı konuya ve veri setine uygun kategorileri yapılandırır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2011). Bu çalışmada analize başlamadan önce kategoriler, Şura'da alınan kararların nitelikli eğitimi iyileştirmek ve gelecekte eğitimi kaliteli hale getirmek olduğu göz önünde bulundurularak eğitimin niteliği ve eğitimin geleceği olmak üzere iki başlık altında toplanmıştır. Bu temaların altında öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesi, mesleki eğitimde insan kaynağının güçlendirilmesi, eğitim sisteminin kalitesinin izlenmesi, okul öncesi eğitimin iyileştirilmesi gibi kodlar yer almıştır. Çalışmada veri analizinin başlangıcı için 20. Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlar veri olarak kullanılmış, veriler öncelikli olarak hazırlanmış, düzenlenmiş ve politika notları gözden geçirilmiştir. Veri setleri tamamıyla okunmak kaydıyla incelenmiş ve ardından veriler uygun temalar altında kodlanmaya başlanmıştır. Verilerin analizinin gerçekleştirilmesinde MAXQDA 2020 nitel veri analiz programından yararlanılmış ve bulgular görselleştirilerek sunulmuştur. 20. Millî Eğitim Şurası'nda bulunan eğitimin geleceğine ve niteliğine yönelik kavramlar göz önünde bulundurularak okumalar gerçekleştirilmiş daha sonra kodlar oluşturulmuştur. En son aşamada ise temalar altında ortaya çıkan kodlar araştırmacı tarafından yorumlanarak bulgular elde edilmiştir (Creswell, 2009).

İnandırıcılık ve Etik

Nitel araştırmalarda inandırıcılık unsurunun yerine getirilebilmesi amacıyla çalışmanın güvenilirlik ve geçerlilik bağlamında ele alınması gerekmektedir. Nitel çalışmalarda güvenilirliği sağlamaya giden yollardan biri çalışmada izlenen her bir yolun ayrıntılı açıklamasının gerçekleştirilmesidir (Büyüköztürk vd., 2018). Keza bu çalışmada da veri setinin elde edilmesinden, analize değin tüm aşamalar açıklanmış ve içeriği paylaşılmıştır. İnanılabilirliği artırmak için birçok yöntem bulunmaktadır. Bu amaçla kullanılan yöntemlere bakıldığında bunlar, katılımcı onayı, uzun süreli etkileşim içinde bulunma ve alanında uzman isimlerin incelemelerini gerçekleştirilmesidir (Holloway ve Wheeler, 1996). Uzman incelemesi yöntemine bakıldığında, çalışma alanı hususunda önemli bir bilgi birikimine sahip ve aynı zamanda nitel araştırma yöntemlerinde detaylı çalışmalar gerçekleştirmiş araştırmacıların, gerçekleştirilen çalışmayı tüm yönleriyle incelemesi çalışmanın inanabilirliği bakımından alınacak tedbirlerden biridir. Gerçekleştirilen inceleme sonucunda uzman, araştırmacının deseninden çalışılan veri setine, analizden sonuç ve tartışma bölümünün yazılmasına değin tüm süreçlere nesnel biçimde denetler ve sonrasında buna dair geri bildirim

vererek çalışmanın iyileştirilmesine katkı sağlar (Holloway ve Wheeler, 1996; Houser, 2015; Streubert ve Carpenter, 2011).

Araştırma etiği, etik kurallar bağlamında çalışmanın hangi şekilde ilerleyeceğine karar verilmesine ışık tutan kuralların tümüdür. Etik kurallar doğrultusunda gerçekleştirilen araştırmada; literatürde bulunan çalışmalardan giriş, bulgular ve tartışma bölümlerinde yararlanılır (Christensen, Johnson ve Turner, 2015).

Bu çalışmada araştırmacılar;

Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararların analizini yaparken, resmî belgeler, tutanaklar ve raporlar gibi güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler kullanmıştır. Bu sayede verilerin doğruluğu ve güvenilirliği sağlamıştır.

Millî Eğitim Şurası kararlarını değerlendirirken tarafsız ve objektif bir yaklaşım sergilemiş, kişisel görüşlerden kaçınılmıştır. Kararların olumlu ve olumsuz yönleri dengeli bir biçimde ele almıştır.

Çalışmanın tarafsızlığını tehlikeye atabilecek herhangi bir çıkar çatışması içinde olmamıştır.

Çalışmada etik ilkelere uygun davranarak, verilerin toplanmasında ve analiz edilmesinde herhangi bir yanıltıcı bilgi sunmamaya özen göstermiştir. Özellikle dezavantajlı gruplar ve özel eğitim ihtiyacı olan bireylerle ilgili yapılan yorumların hassasiyetle ele alınması önemli bir etik sorumluluk olarak benimsenmiştir.

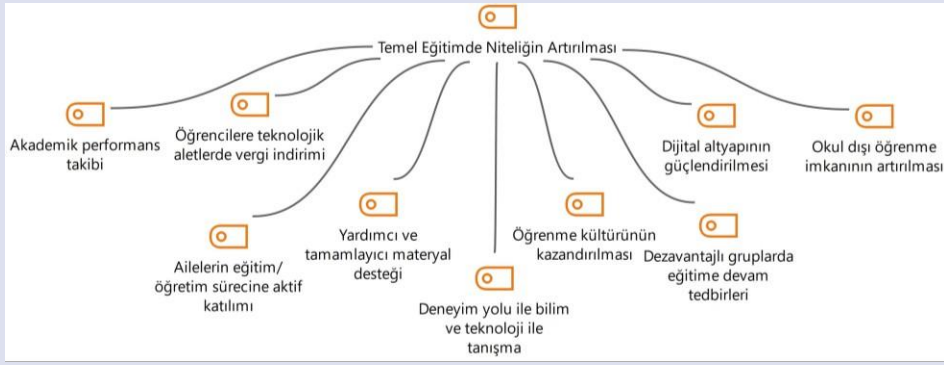
Bu çalışmada tutarlılık analizini gerçekleştirmek adına kodlayıcıların gerçekleştirdiği bağımsız kodlamalar tamamlandıktan sonra, kodlama sonuçları karşılaştırılarak kodlayıcılar arası tutarlılık hesaplanmıştır. Bu çalışmada Cohen's Kappa katsayısı kullanılarak tutarlılık oranı değerlendirilmiştir. Yapılan kodlayıcılar arası tutarlılık çalışmasında, Cohen's Kappa değerinin 0.75'in üzerinde olduğu bulunmuştur. Bu değer, kodlama sürecinin yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve kodlayıcıların veriyi benzer şekilde yorumladığını göstermektedir. Çalışmada elde edilen bu sonuç, kodlama sürecinde subjektif etkilerin en aza indirildiğini ve verilerin güvenilir şekilde analiz edildiğini ortaya koymaktadır.

Bulgular

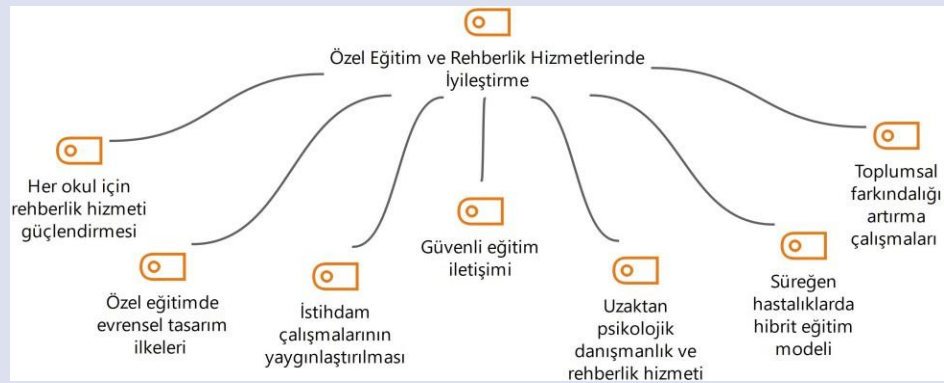
Bu kısımda, elde edilen bulgular çalışmanın amaçları doğrultusunda eğitimin niteliği ve eğitimin geleceği olmak üzere iki ayrı düzeyde incelenmiştir.

Eğitimin Niteliği Açısından Gerçekleştirilen İncelemede Elde Edilen Bulgular

Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararların eğitim sistemindeki kaliteyi artırma, eğitimde fırsat eşitsizliklerinin azaltılması, kırsal bölgelerle şehir merkezleri arasındaki eşitsizliğin azaltılması gibi hedefler ile alınan kararların incelenmesi, yeni politika ve eğitimdeki güncel zorlukları gidermeyi kapsayan maddeleri bu bölümde analiz edilmiştir.

Resim 1. Temel eğitimde niteliğin artırılması

Resim 2. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetlerinde iyileştirme

Temel eğitim, bireylerin akademik, sosyal ve duygusal gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir süreçtir. Bu nedenle, temel eğitimde niteliğin artırılması, bireylerin öğrenme becerilerinin güçlenmesi, özgüvenlerinin artması ve gelecekteki akademik başarılarının sağlanması açısından hayati öneme sahiptir. Kaliteli bir temel eğitim, bireylerin eleştirel düşünme, problem çözme ve iş birliği gibi 21. yüzyıl becerilerini edinmelerine olanak tanırken, toplumsal eşitlik ve sürdürülebilir kalkınma için de sağlam bir zemin oluşturur. Eğitimde nitelikli öğretim programları, yeterli fiziksel altyapı ve yetkin öğretmen kadrosu ile bu sürecin etkinliği artırılabilir (Demirel, 1991; Öre & Uçar, 2024).

Resim 1 incelendiğinde temel eğitimde niteliğin artırılması kodunda yer alan alt kodlar, akademik performans takibi, öğrencilere teknolojik aletlerde vergi indirimi, ailelerin eğitim/öğretim sürecine aktif katılımı, yardımcı ve tamamlayıcı materyal desteği, deneyim yolu ile bilim ve teknoloji ile tanışma, öğrenme kültürünün kazandırılması, dezavantajlı gruplarda eğitime devam tedbirleri, dijital altyapının güçlendirilmesi ve okul dışı öğrenme imkanının artırılmasıdır. Görüldüğü üzere temel eğitimde niteliğin artırılmasına yönelik alınan kararlar var olan eğitim yapısının güçlendirilmesine ve eğitime erişim imkanının artırılmasına dayanmaktadır. Milli Eğitim Şura'sında temel eğitimde niteliğin artırılmasına dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

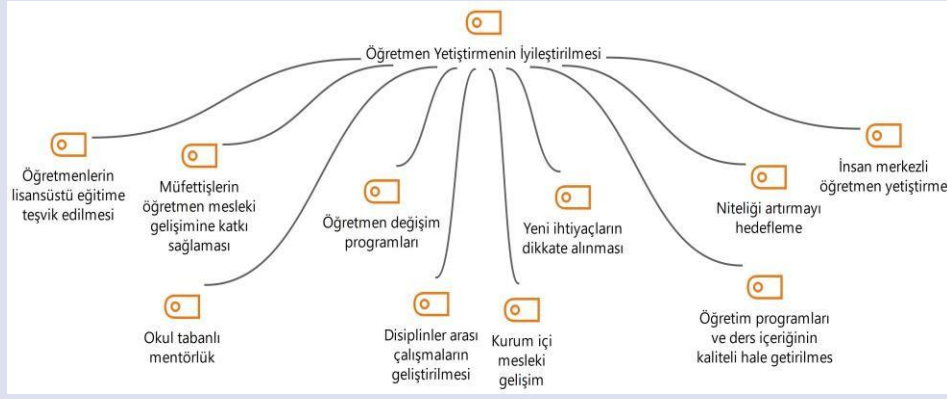
Öğrencilere bilgisayar ve tablet vb. teknolojik aletlerde vergi indirimi sağlanmalıdır. (m.36)

Tüm öğrencilerin akademik performansları periyodik takip edilmelidir. Dezavantajlı bölgeler başta olmak üzere ihtiyacı olan tüm öğrencilerin destekleyici/tamamlayıcı eğitim hizmetlerinden yararlanması sağlanmalıdır. (m.47)

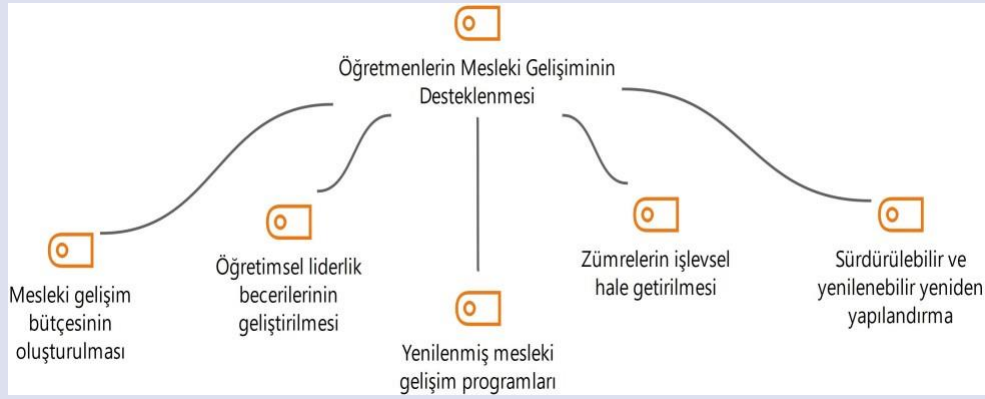
Özel eğitim ve rehberlik hizmetleri, bireylerin özel gereksinimlerini karşılayarak potansiyellerini en üst düzeyde gerçekleştirmelerine olanak tanımaktadır (Akhanlı, Tama ve Bülbül, 2024). Resim 2'de görüldüğü üzere ülkemizde resmi ve özel okullarda görev yapan rehberlik öğretmenleri eğitimsel tanımlarını Rehberlik ve Araştırma Merkezleri'nin (RAM) yaptığı şekilde, özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ile çalışmaktadır ( ). Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinde iyileştirme kodunda yer alan alt kodlar her okul için rehberlik hizmeti güçlendirilmesi, özel eğitimde evrensel tasarım ilkeleri, istihdam çalışmalarının yaygınlaştırılması, güvenli eğitim iletişimi, uzaktan psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmeti, süreçen hastalıklarda hibrit eğitim modeli ve toplumsal farkındalığı artırma farkındalığıdır. Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinde iyileştirmeye dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Özel eğitimin önemine ve özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitime erişim hakkına ilişkin toplumsal farkındalık çalışmaları yaygınlaştırılmalı ve ayrımcılık yasağı ihlallerine karşı gerekli önlemler alınmalıdır. (m.13)

Rehber öğretmen/psikolojik danışmanların uzaktan da psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti sunabilmelerine yönelik çalışmalar geliştirilmelidir. (m.25)

Resim 3. Öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesi

Resim 4. Öğretmenlerin mesleki gelişiminin desteklenmesi

Öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesi, eğitim sisteminin başarısı için temel bir gerekliliktir. Nitelikli öğretmenler, öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimlerini de doğrudan etkiler. Bu nedenle, öğretmen eğitimi programlarının teori ve uygulama dengesi gözetilerek güncellenmesi, teknolojik yeniliklere uyum sağlayacak şekilde zenginleştirilmesi önemlidir (Demir, Sezgin ve Çalık, 2024).

Resim 3'te Millî Eğitim Şurası'nda önemli ölçüde yer tutan öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik kararlar öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesi kodu altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise, öğretmenlerin lisansüstü eğitime teşvik edilmesi, müfettişlerin öğretmen mesleki gelişimine katkı sağlaması, okul tabanlı mentorluk, öğretmen değişim programları, disiplinler arası çalışmaların geliştirilmesi, kurum içi mesleki gelişim, yeni ihtiyaçların dikkate alınması, öğretim programlarının ve ders içeriklerinin kaliteli hale getirilmesi, niteliği artırmayı hedefleme ve insan merkezli öğretmen yetiştirme. Millî Eğitim Şura'sında öğretmen yetiştirilmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Etkili ve verimli eğitim denetiminin yapılabilmesi için teftiş sistemi yeniden yapılandırılarak müfettişlerin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı yapmaları amacıyla denetim ve rehberlik hizmetleri sunmaları sağlanmalıdır. (m. 111)

Öğretmen kıdeminin öğrenci başarısı üzerindeki olumlu etkileri göz önünde bulundurularak mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin mesleki gelişimi için okul tabanlı mentorluk programları uygulanmalıdır. (m.108)

Sürekli değişen eğitim ihtiyaçlarına uyum sağlayabilmeleri için öğretmenlerin bilgi ve becerilerini güncellemesi kritik öneme sahiptir. Bu doğrultuda, meslek içi eğitim programlarının öğretmenlerin ihtiyaçlarına göre tasarlanması, yenilikçi öğretim yöntemleri ve teknolojik araçların kullanımına yönelik uygulamalı içerikler sunulması gereklidir (Eroğlu, 2024).

Resim 4'te görüldüğü üzere Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlardan öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik alınan maddeler aynı isimli kod altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise mesleki gelişim bütçesinin oluşturulması, öğretimsel liderlik becerilerinin geliştirilmesi, yenilenmiş mesleki gelişim programları, zümrelerin işlevsel hale getirilmesi ve sürdürülebilir ve yenilenebilir yeniden yapılandırma. Millî Eğitim Şura'sında mesleki gelişimin desteklenmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Öğretmenlerin mesleki gelişim programları ihtiyaçlara göre sürdürülebilir ve yenilenebilir olarak yeniden yapılandırılmalı; yetişkin eğitim ilkelerine uygun, okul, ilçe, il eğitim kurulları ve zümreleri daha işlevsel hâle getirilmelidir. (m. 101)

Millî Eğitim Bakanlığında çalışan personel sayısı ile orantılı mesleki gelişim bütçesi oluşturulmalı ve bütçe tertibinde bu adla yer alması sağlanmalıdır. (m.104)

Eğitimin Geleceği Açısından Gerçekleştirilen İncelemede Elde Edilen Bulgular

Millî Eğitim Şurası incelendiğinde, eğitimin geleceği bağlamında alınan kararlardan elde edilen kodlar ve alt kodlar şekiller aracılığıyla verilmiştir.

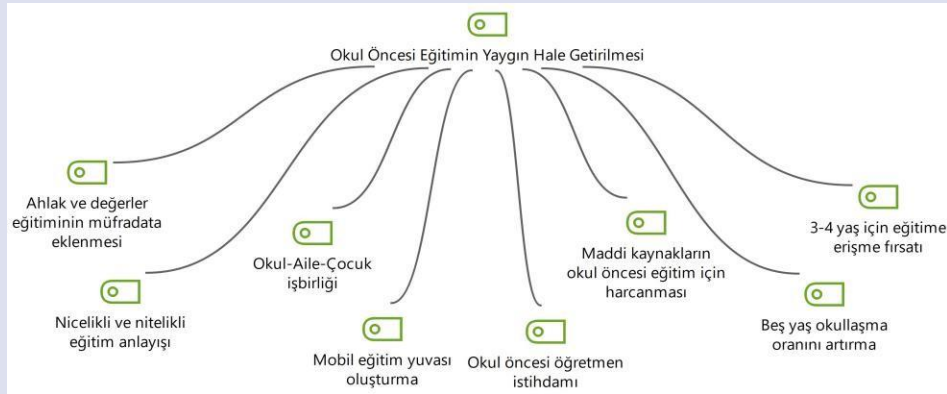
Okul öncesi eğitimin yaygın hale getirilmesi, bireylerin erken yaşta temel beceriler kazanmasını ve eğitim sürecine güçlü bir başlangıç yapmasını sağlar. Bu dönem, çocukların bilişsel, sosyal, duygusal ve dil gelişimlerinin en hızlı olduğu bir süreç olduğundan, sunulan kaliteli okul öncesi eğitim, yaşam boyu öğrenme becerilerinin temelini oluşturur (Yağcı vd., 2024).

Resim 5'te görülen okul öncesi eğitimin yaygın hale getirilmesi kodunun alt kodları ahlak ve değerler eğitiminin müfredata eklenmesi, nicelikli ve nitelikli eğitim anlayışı, Okul-Aile-Çocuk işbirliği, Mobil eğitim yuvası oluşturma, Okul öncesi öğretmen istihdamı, Maddi kaynakların okul öncesi eğitim için harcanması, 3-4 yaş için eğitime erişme fırsatı ve Beş yaş okullaşma oranını artırma

kaynakların okul öncesi eğitim için harcanması, beş yaş okullaşma oranını artırma ve 3-4 yaş için eğitime erişme fırsatıdır. Millî Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitimin yaygın hale getirilmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Dezavantajlı bölgeler ve gruplara yönelik okul öncesi eğitime erişimi kolaylaştırmak için bölge ve ailelerin ihtiyaçlarına yönelik farklı modeller (gezici öğretmen sınıfı, gezici sınıf, taşıma merkezi ana sınıfı, yaz eğitimi, taşınabilir eğitim, ev temelli eğitim, toplum temelli erken müdahale modeli, mobil anaokulu vb.) kendi standartları geliştirilerek kullanılmalıdır. (m.3)

Okul öncesi eğitimde okul aile iş birliği modelinin geliştirilip uygulanması, ailelerin desteklenmesi ve aile eğitimlerinin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. (m.9) Öğretmenlerin mesleki itibarının yükseltilmesi, onların motivasyonunu artırarak daha etkili ve yaratıcı bir şekilde çalışmalarını sağlar. Bu kapsamda, öğretmenlerin ekonomik ve sosyal haklarının iyileştirilmesi, meslek içi gelişim fırsatlarının artırılması ve karar alma süreçlerine daha aktif katılımlarının sağlanması önemlidir (Karakoyunlu, 2024).

Resim 5. Okul öncesi eğitimin yaygın hale getirilmesi

Resim 6. Öğretmenliğin statüsünün artırılması

Resim 6'da görüldüğü üzere öğretmenliğin statüsünün artırılmasına dair kararlar Millî Eğitim Şurası'nda yer almış

ve aynı isimli kod altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise mesleki gelişim ödeneği

taahhidi, dezavantajlı bölge öğretmenlerine teşvik, liyakat ve uzmanlık gerektiren okul yöneticiliği, ücretli öğretmenlik koşullarının iyileştirilmesi, sözleşmeli öğretmenliğin kaldırılması, maaş ve özlük haklarının düzenlenmesi ve öğretmenlik Meslek Kanunu'nun düzenlenmesidir. Millî Eğitim Şurası'nda öğretmenliğin statüsünün artırılmasına dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılmalıdır. Kanun, resmî ve özel tüm okullarda çalışan öğretmenleri kapsayacak şekilde düzenlenmelidir. (m. 116)

Öğretmenlere eğitim öğretim ödeneği yanında kendi mesleki gelişimlerinde kullanmak üzere mesleki gelişim ödeneği tahsis edilmelidir. (m. 122)

Eğitim kalitesinde sistematik izleme ve değerlendirme süreçleri, öğretim programlarının etkinliğini, öğretmenlerin performansını ve öğrencilerin başarı seviyelerini belirleyerek, eğitim politikasının sürekli olarak iyileştirilmesine katkı sağlar (Asıl ve Asıl, 2024).

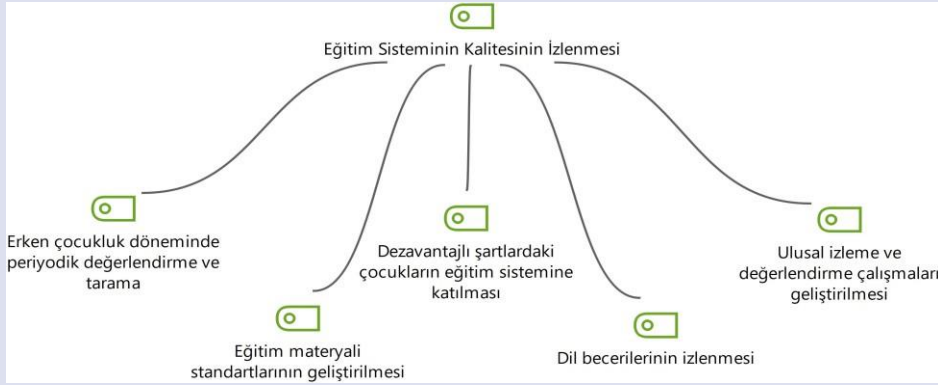
Resim 7'de verilen eğitim sisteminin kalitesinin incelenmesine dair kararlar Millî Eğitim Şurası'nda yer almış ve aynı isimli kod altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise erken çocukluk döneminde periyodik değerlendirme ve tarama, eğitim

materyali standartlarının geliştirilmesi, çocukların eğitim sistemine katılması, dil becerilerinin izlenmesi ve ulusal izleme ve değerlendirme çalışmaları geliştirilmesidir. Millî Eğitim Şurası'nda eğitim sisteminin kalitesinin incelenmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

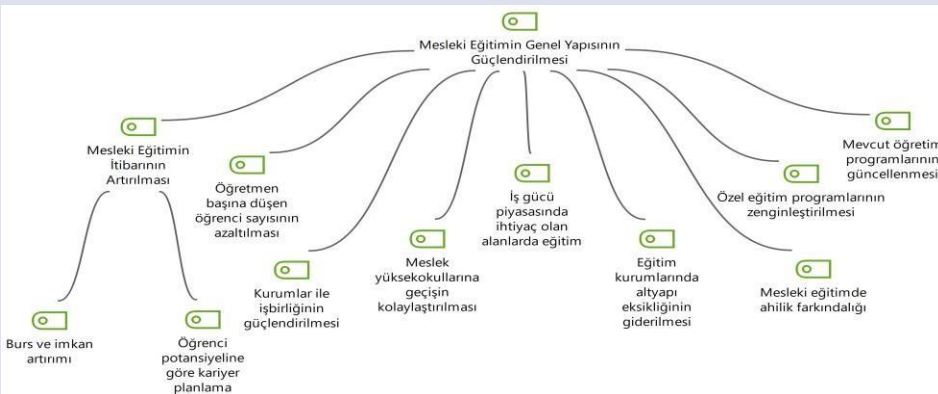
Tüm öğrencilerin akademik ve sosyal-duygusal gelişimlerini yakından takip etmek için öğretim programlarındaki hedefler dikkate alınarak bilimsel çalışmalara dayalı yeterlikler belirlenmelidir. (m. 59)

Temel eğitimde bir şubede bulunması gereken eğitim materyalleri standartlarının oluşturularak mevcut okul öncesi ve ilköğretim kurumları standartlarına eklenmeli ve bu standartlar temelinde sistematik izleme çalışmaları yapılmalıdır. (m. 63)

Mesleki eğitimin genel yapısının güçlendirilmesi, iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde büyük önem taşır. Bu süreç, mesleki eğitim programlarının sektörel gelişmeler ve teknolojik yeniliklerle uyumlu hale getirilmesini gerektirir. Ayrıca, mesleki eğitimin teori ve pratiği dengeli bir şekilde sunması, öğrencilerin iş dünyasına hazırlıklı olmasını sağlar (Akyüz ve Özdemir, 2024; Diken ve Çelik, 2024).

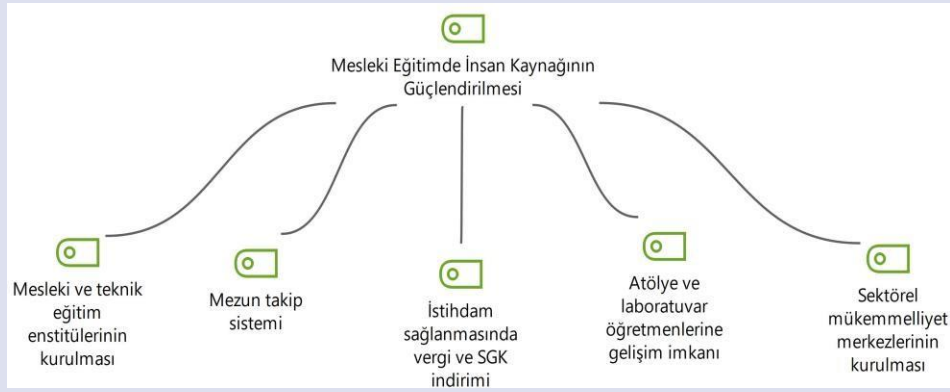

Resim 7. Eğitim sisteminin kalitesinin izlenmesi

Resim 8. Mesleki eğitimin genel yapısının güçlendirilmesi

Resim 9. Mesleki eğitimde insan kaynağının güçlendirilmesi

Resim 8'de görüldüğü üzere mesleki eğitimin genel yapısının güçlendirilmesine dair kararlar Millî Eğitim Şurası'nda yer almış ve aynı isimli kod altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise mesleki eğitimin itibarının artırılması, öğretmen başına düşen öğrenci sayısının azaltılması, kurumlar ile iş birliğinin güçlendirilmesi, meslek yüksek okuluna geçişin kolaylaştırılması, iş gücü piyasasında ihtiyaç olan alanlarda eğitim, eğitim kurumlarında altyapı eksikliğinin giderilmesi, mesleki eğitimde ahilik farkındalığı, özel eğitim programlarının zenginleştirilmesi ve mevcut öğretim programlarının güncellenmesidir. Millî Eğitim Şurası'nda mesleki eğitimin genel yapısının güçlendirilmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

İş gücü piyasasında ihtiyaç duyulan becerilere yönelik kısa süreli ulusal tanınırlığı olan mesleki ve teknik eğitim programları düzenlenmelidir. (m. 69)

Mesleki eğitimin tüm paydaşlarına yönelik ahilik kültürü ve fütüvvet geleneğine ilişkin farkındalığı artıracak faaliyetler yapılmalıdır. (m. 72)

Mesleki eğitimde insan kaynağının güçlendirilmesi, nitelikli iş gücünün oluşturulmasında ve ekonomik kalkınmada temel bir unsurdur. Bu amaca ulaşmak için, mesleki eğitim veren kurumların öğretmen ve eğitimcilerinin sürekli olarak güncel bilgilerle donatılması ve meslek içi eğitimlerle desteklenmesi gereklidir (Akyüz ve Özdemir, 2024). Resim 9'da görüldüğü üzere mesleki eğitimde insan kaynağının güçlendirilmesine dair kararlar Millî Eğitim Şurası'nda şurada yer almış ve aynı isimli kod altında bir araya getirilmiştir. Bu kodun altında yer alan alt kodlar ise mesleki ve teknik eğitim enstitülerinin kurulması, mezun takip sistemi, istihdam sağlanmasında vergi ve SGK indirimi, atölye ve laboratuvar öğretmenlerine gelişim imkânı ve sektörel mükemmeliyet merkezlerinin kurulmasıdır. Millî Eğitim Şurası'nda mesleki eğitimde insan kaynağının güçlendirilmesine dair alınan kararlardan bazıları aşağıda verildiği gibidir;

Meslek lisesinden mezun olan öğrencinin beceri eğitimi/staj yaptığı işletmede istihdam edilmesi durumunda ilgili işletmeye vergi ve SGK prim indirimi gibi teşvik edici uygulamalara gidilmelidir. (m. 88)

Mezun takip sistemi geliştirilmeli ve işlevsel hâle getirilmelidir. (m. 92)

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çalışma sonrasında elde edilen bulgular eğitimi niteliği ve eğitim geleceği olmak üzere iki kod altında toplanmıştır. Eğitimde fırsat eşitliği çatısında bir araya gelen 20. Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlar "Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği", "Mesleki Eğitimin İyileştirilmesi" ve "Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi" konularında yenilenmiş planların oluşturulmasını sağlamak amaçlanmaktadır. 7 yıl aranın ardından toplanan Millî Eğitim Şurası'nda maddeler açık, net ve yeterli biçimde ifade edilmiştir. Eğitimde söz sahibi olan tüm aktörlere (öğrenci, öğretmen, veli, müfettiş, müdür olmak üzere), her basamak eğitim düzeyine (erken çocukluk eğitimi, ilkökul, lise ve lise mezuniyeti sonrası) kararlar yer alırken; özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler ve dezavantajlı gruplar için bulunan maddeler de etkin bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Türkiye'de eğitim sistemlerinin geliştirilmesi için yürütülen faaliyetlerin öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenme süreçlerinin aktif hale getirilmesine ve gelişimin desteklenmesine yönelik olduğu çalışmadan ortaya çıkan ilk sonuçtur. Millî Eğitim Şurası'nın eğitimde fırsat eşitliği başlığı ile toplanmış olması son zamanlarda özellikle dezavantajlı gruplar ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için anlamlı kılmaktadır ve bu doğrultuda alınan kararlar özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinde iyileştirme ve temel eğitimde niteliğin artırılması kodları altında bir araya getirilmiştir. Eğitimde fırsat eşitliğine dair alınan kararlar eşitlikçi bir yaklaşım sergilemektedir Benzer şekilde İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında "Toplumu oluşturan herkesin temel eğitim ve öğretim hizmetlerinde devlet tarafından sağlanan eğitim olanaklarından faydalanması, fırsat eşitliği ilkesine göre uygun hale getirilecektir." anlatımı ile eğitim fırsatlarına erişimin herkesçe ulaşılması mümkün bir hizmet olmasında eşitlikçi bakış açısıyla bir yaklaşım sergilenmiştir (Ünal ve Özsoy, 2016). Halen uygulanmaya devam edilen son kalkınma planında yer alan FATİH Projesi ile Millî Eğitim Şurası'nda alınan teknolojiye ulaşım, öğrenme alanının okul dışı ortamlarda desteklenmesi ve okulların beşerî imkânlarının

artırılması yönünde alınan kararların uyumlu olduğu saptanmıştır (Onuncu Kalkınma Planı, 2013).

Eğitimin asıl aktörleri olan öğretmenlerin mesleki gelişimlerini yönelik açıklamalar hedefine uygun olarak ifade edilmiştir. Öyle ki toplum olarak gelişmiş ülke refah düzeyine yükselebilmek ve emin adımlarla ilerlemek için eğitim kurumlarında kaliteli ve nitelikli eğitim hizmeti sağlanmalıdır. Eğitim kurumlarında kaliteli bir hizmetin sağlanabilmesi, dolayısıyla öğretimin niteliği yükseltilerek öğrencilerin başarılı olması hususunda alınan kararların Millî Eğitim Şurası'nda yerini aldığı saptanmıştır. Bu durum literatürde de benzer şekilde yer almıştır. Özyar (2003) ve Seferoğlu (2004) gerçekleştirdiği çalışmalarda nitelikli öğreticiler olmadığı müddetçe eğitim kurumlarında başarı düzeyini yükseltmenin mümkün olmadığına değinmiştir, diğer bir deyişle nitelikli öğrencilere sahip olmanın ilk koşulunun kaliteli öğretmenlere sahip olmak olduğu açık bir biçimde görülmektedir. Okul döneminde bulunan kişilerin hızla değişime uğrayan öğrenme ortamlarına ve süreçlerine adaptasyonu, öğretmenler ve haliz hazırda öğretmenlik eğitimine devam eden bulunan öğretmen adaylarınca verilecek eğitime ve sınıf içi uygulamalara bağlıdır (TÜBİTAK, 2005). Dolayısıyla öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesinin doğrudan toplumun gelişimine atılan bir adım olduğunu söylemek mümkündür.

Alınan kararların, mesleki eğitimin genel olarak iyileştirilmesine yönelik çok yönlü bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Özellikle mesleki eğitimin ardından yüksek okul geçişinin kolaylaştırılması, mesleki eğitimin itibarının artırılması ve kurumlar ile iş birliğinin devam etmesi gibi önemli adımlar atılmıştır. Benzer şekilde, Özdemir (2007) iş performansında mesleki eğitimde, bireylere iş seçiminde gerekli bilgi ve beceri göstermeyi amaçlayan iyi planlanmış bir süreç olması gerektiği vurgulanmıştır. Organizasyon sırasında toplumsal gereksinimlerin, sosyal ve ekonomik yapıların iyi bir şekilde yerleşmesinin önemi üzerinde durulmuştur.

Mesleki eğitim ile ilgili alınan kararlar sonrasında kişiye bilgi ve beceri donanımı sağlanıp kişinin iş sahibi olması sağlanırken, hem işsizliğin azalması yönünde olumlu bir katkı sağlanmış olurken, toplumsal anlamda meydana gelebilecek olumsuzlukların önüne geçmek gibi sosyal bir işlevi de sağlamış olacaktır. Eğitimde niteliğin artmasına dair maddelerde nitelik çok boyutlu ele alınarak erişilebilirliğin artması hedeflenmiştir. Tüm bu alınan kararların yansımalarının objektif biçimde incelenmesi bakımından eğitim sisteminin kalitesinin izlenmesi ayrıca bir başlık olarak açılmış ve bu konudaki hassasiyet gözler önüne serilmiştir.

Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinin iyileştirilmesine yönelik maddelerde meslek profesyonellerine ve özellikle özel gereksinimli öğrenciler başta olmak üzere öğrencilere kolaylaştırıcı seçenekler sunulmuştur. Alınan kararların özel eğitim ve dezavantajlı gruplara odaklanmasının yanı sıra, bu kararların uygulanabilirliğine ilişkin ayrıntıların düşünülmüş olması da önemlidir. Bu, Kandemir ve Kaya'nın 2010 yılındaki çalışmasının vurgulandığı gibi, tüm programın eşit eğitim ve kullanım hizmetlerinden

yararlanma hakkına sahip olduğu ve bu hakkın kullanımı için gerekli koşulların normal olmasıyla örtüşmektedir. Bu parçaların, özel eğitim süreçlerinin sadece sözde değil, aynı zamanda uygulama düzeyinde etkili hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bu sayede, özel eğitimin daha etkili ve adil bir şekilde özetlenmesi amaçlanmaktadır.

Millî Eğitim Şurası'nda öğretmenliğin statüsünün artırılması, mesleki gelişim kapsamında sosyal, ekonomik ve kanun bağlamında ele alınmıştır. Benzer biçimde öğretmenlik mesleğine ait toplumsal statü hem ülkemizde hem de uluslararası düzeyde öğretmen niteliği bakımından tartışılan en değerli konular arasında yer almaktadır (Barber ve Mourshed, 2007; Darling-Hammond ve Rothman, 2011).

Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlar ile devlet, kişilerin sağlanan ve sağlanması planlanan etkinliklerden eşit ve adil biçimde yararlanmasını sağlamak, mesleki donanım sonrası kazanılan maddi ve manevi imkanlardan toplumun içinde yaşayan tüm kişilerin yararlanabilmesi için çalışmaktadır. Bu durum devletin rol ve sorumlulukları ile örtüşür nitelik taşımaktadır. Öyle ki devlet, ülkedeki istihdam ve eğitim faaliyetleri başlangıçta olmak üzere tüm imkanlardan toplumu oluşturan bütün kişilerin adil ve eşit bir biçimde faydalanması amacıyla iktisadi, sosyal ve hukuki iklimi meydana getirmek, devam ettirmek ve muhafaza etmek ile yükümlüdür (McMahon, 2000; UNESCAP, 2003). Şüphesiz ki alınan bu kararlar eğitim sisteminin devamlılığı açısından önemli bir yere sahiptir. Zaman değişimi ve dönüşümü beraberinde getiren, önünde durulması mümkün olmayan bir süreçtir. Eğitimin ve öğrenim gören jenerasyonun değişimi göz önünde bulundurulduğunda Millî Eğitim Şuralarının önemini anlamak kolaylaşmaktadır. Bu sayede ayrımcılık yapmaktan bu denli kaçınan ve fırsat eşitliği çatısı altında öğretmen, öğrenci ve aileleri buluşturan bu yapılanmanın ülkemiz 2023 vizyonuna hazırlanırken ne denli önemli olduğu anlaşılmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda ilerleyen dönemde gerçekleşecek Millî Eğitim Şuralarında;

Eğitim sisteminin dijitalleşmeye adaptasyonu hızlandırılmalıdır. Dijital eğitim materyallerinin daha yaygın kullanılması ve öğrencilerin dijital becerilerinin geliştirilmesi, özellikle pandemi sonrası dönemde kritik bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Eğitim sisteminin geleceğe uyum sağlaması için teknolojik dönüşümün eğitim programlarına entegre edilmesi şarttır. Öğretmenlerin dijital yetkinliklerinin artırılması, öğrencilere 21. yüzyıl becerileri kazandıracak yenilikçi yaklaşımların teşvik edilmesi ve bu amaçla dijital araç-gereçler yaygınlaştırılmalıdır.

Şura'da vurgulanan öğretim programlarının esnek ve güncel olması ihtiyacı, hızla değişen dünya koşullarına uyum sağlamaya yönelik önemini korumaktadır. Programların ihtiyaçlara göre sürekli olarak güncellenmesi, eğitim kalitesinin sürdürülebilirliği için elzemdir. Eğitim programlarını düzenli olarak yenileyecek bağımsız akademik komiteler küresel eğitim trendleri, teknolojik gelişmeler ve işgücü piyasası beklentilerini dikkate alarak güncelleme yapmalıdır.

Eğitimde yer alan tüm paydaşların (öğrenci, öğretmen, veli, müfettiş, okul yönetimi) iş birliği içinde çalışmasını destekleyen bir yapı kurulmalıdır. Şura kararlarının sahada etkili uygulanması için paydaşların bilgilendirilmesi, katılımcı karar alma mekanizmalarının oluşturulması ve rehberlik çalışmalarının güçlendirilmesi gereklidir.

Öğretmen yetiştirme programları modernize edilmeli, dijital öğrenme ve uzaktan eğitim becerileri öğretmen eğitimlerinin bir parçası haline getirilmelidir. Ayrıca, öğretmenler için sürekli mesleki gelişim programları zorunlu hale getirilerek desteklenmelidir.

Dezavantajlı gruplar ve özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için alınan kararların hayata geçirilmesi, eğitimde eşitlik ilkesinin sağlanması açısından önemlidir. Bu öğrencilerin eğitim sürecine daha etkin katılımını sağlayacak politikalar geliştirilmeli ve uygulamaya konulmalıdır.

Şura'da alınan kararlar doğrultusunda, değerler eğitiminin programlara entegre edilmesi ve öğrencilere etik, sorumluluk ve sosyal farkındalık gibi değerlerin kazandırılması gerekmektedir. Okullarda, değerler eğitimi müfredatının geliştirilmesi ve bu eğitimin tüm derslerde disiplinler arası bir yaklaşım ile verilmesi sağlanmalıdır. Öğretmenler, değerler eğitimi konusunda da donanımlı hale getirilmelidir.

Mesleki eğitim programları, sektör temsilcileri ve iş dünyası ile iş birliği içinde sürekli güncellenmeli ve öğrencilere gerçek dünya deneyimleri kazandıracak staj programları yaygınlaştırılmalıdır.

Konuyla ilgili çalışacak araştırmacılara;

Millî Eğitim Şurası'nda alınan kararlarla, öğretim programlarının güncellenmesi ve dönüştürülmesi için sürekli bir takip mekanizması oluşturulması, gelecek Millî Eğitim Şuralarında da benzer biçimde derinlemesine incelenmesi ve Millî Eğitim Şurası'nda karşılaştırmalı analiz edilmesi önerilmektedir.

Extended Abstract

Introduction

Education systems are one of the most important factors in developing human personality and giving it meaning. For societies, catching up with current developments in education and increasing quality are among the most important keys to development. In our country, National Education Councils, which have been organized since the first years of the Republic, play an important role in equipping new generations and meeting the needs of education systems. These councils primarily invest in human beings. Experts from different fields and with various perspectives come together to lay more solid foundations for the future of education. The success of education systems fundamentally depends on the quality and the reflections of current policies on the future. Councils emphasize the "quality" dimension of education by creating awareness for the future. Moreover, the decisions taken as a result of the National Education Councils become the basic elements that shape the society of the future. Education is the choice of conditions

that facilitate learning, and these choices are of great importance for the progress of society.

Education is the bringing together of the obligations that a person is obliged to fulfill in order to achieve a higher level of self-actualization under a curriculum and assigning a role to the person in this direction (Illich, 2013). The fact that the determined curriculum has appropriate, realistic, and always progress-oriented foundations determines today's learning and the healthy societies of the future. In this sense, education basically consists of two valuable components: future and quality.

The legitimate basis of the National Education Councils is Law No. 2287 on the Organization of Education, which entered into force in 1933. In line with this law, the highest advisory mechanism under the Ministry of National Education (MEB) was established in order to draw a path to improve the education of the society, to find problems related to education programs and learning, to carry out examinations, and to determine solution alternatives (MEB, 1996).

The first council was held in 1939; the last one, the 20th National Education Council, was held in the last days of 2021 (December 1-3) with the title "Equality of Opportunity in Primary Education". When the issue of equal opportunities is examined in detail, it is a macro field of study that has a valuable place in practice with its social, economic, and political scopes.

The National Education Council is a platform where education policies are determined and shaped. The decisions taken have significant effects on the outcomes of education. Analyzing the decisions of the Council, which constitutes the purpose of this study, is important in terms of evaluating the effectiveness, consistency and appropriateness of policies. The research can provide guidance for policymakers by revealing how policies are reflected in the outcomes of the education system. Understanding the relationship between the results of the decisions taken and the future is thought to be important in planning the education system for the future. Determining how the decisions taken in the National Education Council can contribute to the future of education and how they can affect development is important for evaluating the long-term effects of educational politics.

Method

The research is a qualitative study based on content analysis in the survey model and was conducted using the document analysis method. When we look at the method used, it covers the detailed examination of verbal and written materials that contain detailed information on the subject to be researched. Document analysis is a qualitative research method used to carefully and systematically analyze the content of written documents (Wach, Ward, & Jacimovic, 2013). In this study, 128 reference decisions adopted with a majority of votes in the 20th National Education Council, which came together with the titles of "Equal Opportunities in Basic Education", "Improvement of Vocational Education" and "Professional

Development of Teachers” between 1-3 December 2021 after a seven-year break, were examined in terms of the quality and future of education. In the data evaluation phase of this study, the content analysis technique was used, and the decisions taken in the 20th National Education Council were classified and analyzed under two main categories. The basic process in content analysis is to collect similar data under themes and sub-codes in accordance with the predetermined conceptual framework and to interpret them by presenting them in a way that people can understand (Yıldırım & Şimşek, 2016). MAXQDA 2020 qualitative data analysis program was used to analyze the data and the findings were visualized and presented. In the 20th National Education Council, readings were made by considering the concepts regarding the future and quality of education, and then codes were created.

Results

The findings obtained after the study were categorized under two codes: the quality of education and the future of education. The decisions taken at the 20th National Education Council, which came together under the umbrella of equal opportunities in education, aim to ensure the creation of renewed plans on “Equal Opportunities in Basic Education”, “Improvement of Vocational Education” and “Professional Development of Teachers”. After a 7-year hiatus, the National Education Council convened with a clear, precise, and adequate expression of its articles. While there are decisions for all actors who have a say in education (students, teachers, parents, inspectors, principals), for all levels of education (early childhood education, primary school, high school, and after high school graduation); it is thought that the articles for students in need of special education and disadvantaged groups will play an effective role.

The decisions reflect a multifaceted approach to improving vocational education in general. In particular, important steps have been taken such as facilitating the transition to higher education after vocational education, increasing the reputation of vocational education, and continuing cooperation with institutions. Similarly, Özdemir (2007) emphasized that vocational education in job performance should be a well-planned process that aims to provide individuals with the necessary knowledge and skills for job selection. The importance of well-established social needs together with social and economic structures during the organization was emphasized.

Discussion

In the National Education Council, increasing the status of teaching was discussed in the context of professional development in the context of social, economic and legal aspects. Similarly, the social status of the teaching profession is among the most valuable issues discussed in terms of teacher quality both in Turkey and on an international scale. (Barber & Mourshed, 2007; Darling-Hammond & Rothman, 2011).

With the decisions taken in the National Education Council, the state works to ensure that people benefit equally and fairly from the activities provided and planned to be provided, and that all people living in the society can benefit from the material and moral opportunities gained after professional training. This is in line with the roles and responsibilities of the state. In fact, the state is obliged to create, maintain and preserve the economic, social and legal climate in order to ensure that all members of the society benefit fairly and equally from all opportunities, starting with employment and education activities in the country (McMahon, 2000; UNESCAP, 2003). Undoubtedly, these decisions have an important place in terms of the continuity of the education system. Time is a process that brings change and transformation and cannot be stopped. Considering the changes in education and the generation of students, it is easier to understand the importance of National Education Councils. Thus, as our country prepares for the 2023 vision, it is understood how important this organization is, which avoids discrimination and brings together teachers, students and families under the roof of equal opportunity.

Araştırmannın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Etik Kurul İzni

Bu çalışma, doküman inceleme yöntemi ile Millî Eğitim Şurası’nda alınan kararların incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde doğrudan insan katılımcılarından veri toplanmamış, yalnızca kamusal alanda erişilebilir olan resmi dokümanlar incelenmiştir. Bu nedenle, çalışmanın doğası gereği etik kurul iznine başvurulmamıştır. Ancak, araştırma sırasında bilimsel etik kurallarına ve akademik dürüstlük ilkelerine bağlı kalınmış, çalışmanın güvenilirliği ve geçerliliği sağlanmıştır.

Kaynaklar

- Akhanlı, M., Tama, G., & Bülbül, M. (2024). Özel gereksinimli öğrencilerde bireyselleştirilmiş eğitim. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 11(107), 979-988.
- Aksoy, V., & Diken, İ. H. (2009). Rehber öğretmenlerin özel eğitimde psikolojik danışma ve rehberliğe ilişkin öz yeterlik algılarının incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(3), 709-720.
- Akyüz, Ü., & Özdemir, M. (2024). Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanmış bazı politika ve strateji belgelerinin değerlendirilmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, (98), 266-292.

- Asıl, M., & Asıl, E. (2024). Eğitim 4.0 perspektifinde öğretmen niteliklerinin incelenmesi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 21-39.
- Bailey, K. D. (1982). *Methods of social research*. Free Press.
- Barber, M., Mourshed, M., & Whelan, F. (2007). Improving education in the Gulf. *The McKinsey Quarterly*, 3947, 101-116.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Yayıncılık. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz [Research methods design and analysis]*. Anı Yayıncılık.
- Corbetta, P. (2003). *Social research: Theory, methods and techniques*. Sage Publications. <https://doi.org/10.4135/9781849209922>
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage Publications. <https://doi.org/10.4135/9781452230153>
- Creswel, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage Publications.
- Çağlar, S. (2009). *Uluslararası hukuk ve Türk hukuk sisteminde engellilerin eğitim hakkı ve devlet yükümlülükleri*. Beta Yayınları.
- Çukurova, P., Çakmaklı, T., Parin, C., & Aydın, M. (2023). 20. Millî Eğitim Şura kararlarının okul öncesi eğitim kademesi açısından incelenmesi. *Asya Studies*, 7(23), 87-98.
- Darling-Hammond, L., & Rothman, R. (2011). *Lessons Learned from Finland, Ontario, and Singapore. Teacher and leader effectiveness in high-performing education systems*, The Alliance for Excellent Education.
- Demir, A. M., Sezgin, F., & Çalık, T. (2024). Öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünün geliştirilmesi bağlamında öğretmenlik meslek kanununun incelenmesi. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 5(1), 135-150.
- Demirel, Ö. (1991). Eğitimde nitelik geliştirmede iş birliğine dayalı öğrenme ile tam öğrenmenin yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 15(82).
- Diken, Ö. F., & Çelik, A. (2024). *Personel güçlendirme, örgütsel başarı ve motivasyon etkileşimi*. Eğitim Yayınevi.
- Eroğlu, M. (2024). *Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi*. Eğitim Yayınevi.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2011). *How to design research in education and evaluate research in education*. McGraw-Hill.
- Gültekin, M. (1990). Eğitim ve gelecek zaman. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 23(2), 775-782.
- Gültekin, M. (2020). Değişen toplumda eğitim ve öğretmen nitelikleri, *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 654-700. <https://doi.org/10.18039/ajesi.682130>
- Göze, A. (2000). *Siyasal düşünceler ve yönetimler*. Beta Yayıncılık.
- Hansen, J. S., Chalk, R., & Ladd, H. F. (1999). *Equity and adequacy in education finance: Issues and perspectives*. National Academies.
- Holloway, I., & Wheeler, S. (1996). *Qualitative research for nurses*. Blackwell Science.
- Houser, J. (2015). *Nursing research: Reading, using, and creating evidence*, Jones ve Bartlett Learning.
- Huber, E.R. & Ansay, T. (1970), Modern endüstri toplumunda hukuk devleti ve sosyal devlet, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 27(3), 3-4. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001127
- Hutmacher, W., Cochrane, D., & Bottani, N. (2001). Pursuit of equity in education using international indicators to compare equity policies. *Kluwer Academic*, 1(22). <https://doi.org/10.1007/0-306-47579-0>
- Kandemir, O. & Kaya, F. (2010). Gelir dağılımının yüksek öğrenimde fırsat eşitliğine etkisi: Türkiye’de özel üniversite gerçeği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 557-566.
- Karakoyunlu, B. (2024). Öğretmenlik Mesleğinin İtibarı: Fenomenolojik Bir Araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 1674-1695.
- Koru, N. B., Ardakoç, İ., Dönmez, I., & Taşkan, B. (2021). *20. Millî Eğitim Şûrası*. İlke Vakfı Yayınları.
- Lynch, K., & Baker, J. (2005). Equality in education an equality of condition perspective. *Theory and Research in Education*, 3(2), 131-164. <https://doi.org/10.1177/1477878505053298>
- McMahon, W. W. (2000). *Education and development: measuring the social benefits*. The Clarendon Press.
- MEB. (1996). *15. Millî Eğitim Şûrası*. Millî Eğitim Bakanlığı-Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research. A guide to design and implementation*. John Wiley-Sons.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2021). *20. Millî Eğitim Şûrası*. Millî Eğitim Bakanlığı-Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Illich, I. (2013). *Okulsuz toplum*. Şule Yayınları.
- İnan, M. & Demir, M. (2018). Eğitimde fırsat eşitliği ve kamu politikaları: Türkiye üzerine bir değerlendirme. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(2), 337-359.
- Orosz, Á. (2017). Development of welfare state theory: A review of the literature. *Pro Publico Bono*, (2), 176-191.
- Öre, F., & Uçar, M. Y. Temel Eğitim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitime Yönelik Görüşleri. *Uluslararası Eğitimde Mükemmellik Arayışı Dergisi (UEMAD)*, 3(2), 54-68.
- Özdemir, S. (2007). *Küreselleşme sürecinde refah devleti*. İstanbul Ticaret Odası Yayınları, 57(1), 88-91.
- Öztürk, H., & Gül, H. (2012). Sosyal Belediyecilik Sosyal Devlete ve Sosyal Haklara Bir Alternatif mi?. *IV. Sosyal Haklar Ulusal Sempozyumu*, Muğla, Türkiye.
- Özyar, A. (2003). Millî Eğitim Bakanlığı’nın öğretmen yetiştirme politikaları. http://oyegm.meb.gov.tr/ortasayfa/gn_md_sunu.html Erişim tarihi: 08.08.2022
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlilikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. (2011). *Qualitative research in nursing*. Lippincott Williams and Wilkins.
- Şişman, Y. (2014). Engelliler açısından eşitlik, ayrımcılık ve eğitim hakkı. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 32(1), 57-85. <https://doi.org/10.21560/spcd.37719>
- TÜBİTAK. (2005). Vizyon 2023 teknoloji öngörü projesi eğitim ve insan kaynakları sonuç raporu ve strateji belgesi. Ankara.
- UNESCAP (2003) *Poverty Alleviation through Sustainable Tourism Development*. UN, New York.
- Ünal, L. I. & Özsoy, S. (1999). *Eğitimde fırsat eşitliği: Modern Türkiye’nin sisyphos miti. Cumhuriyetin 75. yılında eğitim*. Türkiye Toplumsal ve Ekonomik Tarih Vakfı, 39-72.
- Wach, E., Ward, R., & Jacimovic, R. (2013). Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Paper in Brief*, 13, 1-11.
- Wiseman, A. W. (2010). *The impact of international achievement studies on national education policymaking*. Emerald Group. [https://doi.org/10.1108/S1479-3679\(2010\)13](https://doi.org/10.1108/S1479-3679(2010)13)
- Yağcı, A., Karaman, M., Kılıç, İ. A., Bestil, M., Aslan, S., & Erdoğan, A. (2024). Okul öncesi eğitimin önemi ve ailelere tavsiyeler.

- Social Sciences Studies Journal (SSSJJournal)*, 9(114), 7852-7872.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.
- Yin, R. K. (1994). Discovering the future of the case study. Method in evaluation research. *Evaluation Practice*, 15(3), 283-290.
- Yüksel, D. K., & Polat, K. (2022). Evaluation of the National Education Council decisions in line with the components of inclusive education: from 1939 to 2021: Inclusive education in Turkey between 1939 and 2021. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 14(3), 2400-2422.